

Mattheus 15:21-28

1 Geloof getoond 2 geloof beproefd 3 geloof bekroond

Gemeente,

Geloven is een zeker weten en een vast vertrouwen.

Geloven is een vast en zekere kennis van Gods goedwillendheid jegens ons

Geloven is het aannemen van de Christus zoals Hij ons wordt aangeboden.

Dat zijn een paar omschrijvingen van het ware geloof. Uit de catechismus, van Calvijn, uit de Westminster catechismus. Hele mooie definities. Maar misschien voor sommigen, voor kinderen, wat moeilijk te begrijpen, wat abstract. Nu staan er in de Evangelien verschillende geschiedenissen waarin het geloof voorkomt, waarin geloven aan de orde is. En dat zijn als het ware plaatjes, tekeningen bij die omschrijvingen. En één van die geschiedenissen is die van de Kananese vrouw.

En we preken daar vanmorgen over omdat het bij de sacramenten, bij hert Heilig Avondmaal om geloof gaat. Het is eten en drinken dat de Heere alleen voor Zijn gelovigen heeft ingesteld. Dus het gaat om geloof. En dan is er ook schijn geloof, dood geloof. Maar het gaat om levend geloof. En daarvan is deze Kananese vrouw een voorbeeld.

1 geloof getoond

Het begint eigenlijk schokkend. Jezus gaat naar de delen van Tyrus en Sidon. Dus over de grens van Israel. Naar heidenvolkeren. Daar woonden afstammelingen van de eerste inwoners van Kanaan, voor Israel er door Jozua gebracht was. De Kanaanieten dus. Maar van die volkeren waren Tyrus en Sidon wel de meest heidense. Daar kwam eeuwen geleden Izebel vandaan, Achabs vrouw. Daar profeteerde Ezechiël over als over een soort antichrist. En Jezus sprak er in Matthes 11 over als over Sodom en Gomorra.

Maar ook daar was het bericht over Jezus, de Davidszoon, doorgedrongen. In Marcus staat dat deze vrouw van Jezus gehoord had. Ze had niet Hem Zelf gehoord, maar over Hem gehoord. Dat anderen door Hem genezen waren. Dat Hij de grote Zoon van David was. Koning, Messias. En nu...komt Jezus Zelf dat gebied binnen. En waar Jezus ergens komt daar is dat het bewijs dat Hij is gekomen om te

zoeken en zalig te maken dat verloren is. Hij komt nergens waar Hij niet Zijn Naam waar wil maken. Zoals een zedingsarts zich niet ergens gaat vestigen om dan niemand als patient aan te nemen. Nee, waar Jezus komt, daar wil Hij Jezus zijn. Nog steeds. Waar Hij komt met Zijn verbond en woorden daar wil Hij Jezus zijn. En om dat te bevestigen geeft Hij bij Zijn Woord sacramenten. De heilige Doop om het te bevestigen en te onderstrepen: wassen wil Ik. Wassen met Mijn bloed en Geest. Het Heilig Avondmaal om het te bevestigen en te onderstrepen: voeden wil Ik. Zielen voeden tot het eeuwige leven. Daarom en Ik gekomen.

Maar schokkend is het wel wat we dan lezen: Jezus' komst naar Tyrus en Sidon betekent dat Hij vandaar gaat. Uit Israel weggaat. Waar Hij al maanden gepreekt, wonderen gedaan en rondgewandeld heeft. Maar in Nazareth is Hij veracht, door de farizeeën wordt Hij gevolgd en strikvrage gesteld, en we lezen de laatste hoofdstukken nauwelijks meer van mensen die tot Hem gekomen zijn. En nu gaat Jezus daarvandaan. En niemand loopt Hem na, Heere, blijf toch, blijf toch hier, ga niet van ons. Daar waar Jezus al lange tijd is, geeft niemand acht op Hem. Achteloos laten ze Hem gaan. Juist daar waar Hij al zo lang is verkondigd. In Zijn Gemeente. Daar kan het zijn dat je achteloos naar Hem hoort. Achteloos je Bijbel leest en een achteloos wel eens niet leest. Achteloos aan gaat aan Zijn tafel, achteloos afblijft. En als Hij zou wijken met Zijn Geest en Zich niet meer zou openbaren, dat je Hem niet eens mist. Je bent niet verrukt als Hij er is, en niet verbijsterd als Hij er niet is.

Terwijl in Tyrus en Sidon een vrouw is die van Hem gehoord heeft en zij komt tot Hem en roept: Zone Davids ontferm U mijner. Ze roept om ontferming. Daar staat letterlijk een Grieks woord dat is: eleos. Dat kent u misschien wel: de stichting voor psychische en sociale hulp. En nou begrijpt u wel: dat gaat een mens niet zomaar naar toe. Daar ga je alleen naar toe als je het zelf echt niet meer redt. Als alleen hulp je redden kan. Roepen om ontferming dat doe je als je het echt niet meer redt. Als je op ontferming, medelijden aangewezen bent. Je hebt niks te bieden, alleen wat te tonen: ellende. Roepen om ontferming betekent: ik kan niets voor U doen, maar wilt U alles voor mij doen, anders, anders ga ik eraan, is het verloren, kom ik om in mijn ellende. Zie mijn ellende

aan. Ellende van mijn zonden, mijn schuld. Ik kom er niet van af, ik blijf erin. Ellende van je blindheid, je gevoelloosheid over zonden en schuld. Ik kom er niet van af, ik blijf erin. Ellende van zwakheid om de duivel te weerstaan, om verzoeken het hoofd te bieden, om kruis te dragen, ik kom er niet vanaf, ik blijf erin. Ellende van zwakheid tegen aanvechttingen en bestrijdingen, ik kom er niet vanaf, ik ga erin onder. En niets heb ik de Heere te bieden, ik kan alleen maar tonen: mijn ellende. Er is geen redding ergens anders.

Zo komt zij tot Jezus roepende. Dat was op zich niet nodig: Jezus had geen scharen rondom Zich, alleen 12 discipelen. Ze had het rustig kunnen vertellen, maar ze kan het niet laten om te roepen: de nood is hoog, de ellende groot, roepende: Jezus, ontferm U mijner?

Dat is geloof. Roepen tot Jezus om ontferming. In Israel gebeurde het hoegenaamd niet, in Tyrus en Sidon kwam een vrouw, en hier in Waarder? En wij? Wanneer riepen we voor het laatst tot Jezus? Door nood gedreven, niets te bieden, enkel ellende, en anders is het verloren. Geloof groeit daar nooit boven uit, boven die gestalte. Levend geloof schreeuwt om ontferming. Ook aan Zijn tafel: ontferming U mijner. Om dat geloof gaat het.

2 Geloof beproefd

Nou zou je verwachten: wat zal de Heere Jezus verblijd zijn. In Israel laten ze Hem achteloos vertrekken en missen zij Hem niet, en hier is dan toch een vrouw die tot Hem komt en Hem nodig heeft. Wat zal de Heere Jezus verblijd zijn en Zich openbaren als de Zaligmaker. Maar het is als een kastanje die een bolster heeft. De bolster kan hard zijn en zelfs steken, maar daarin zit een glanzende kastanje. Jezus' hart glanst van zondaarsliefde, maar Hij kan het verbergen als in een bolster die lijkt af te stoten.

Doch Hij antwoordde haar niet één woord.

Ze merkt niets, ze hoort niets, er gebeurt niets. Wat zou die vrouw nou daarvan gaan denken? Wat voor indruk wekt Jezus anders dan van je kunt wel gaan, Ik help toch niet. Wat moet dat een beproeving geweest zijn, wat is dat een beproeving. Jezus antwoordt niet één woord. Je roept tot God, maar Hij helpt niet. Dat kan gebeuren als je Hem om ontferming roept maar Hij laat niets merken. Je toont Hem je nood in je ziekte, in je relatie van je huwelijk, in je kinderwens, in je verlangen naar vriend of vriendin, in je innerlijke depressiviteit. Want het gaat niet goed. En je roept tot Jezus en toont Hem wat je zo'n zeer doet, waar je zo bang voor bent, maar Jezus antwoordt niet. Hij laat niets merken en

doet niets! En ondertussen gaat het proces door en steeds verder. Van ziekte, van eenzaamheid, van somberheid. Wat moet je daarvan denken? Je vlees zegt: dat Hij je niet moet, dat Hij geen liefde is, in elk geval niet voor jou, dat bidden geen zin heeft.

Dat kan ook gebeuren als je geestelijke nood voor Hem neerlegt. Je ellende van je blindheid, van je onbekeerdheid, van je vastzitten aan een zonde. Je ellende van je schuld, je zonden. Je ellende van aanvechting, bestrijding, twijfel, angst, donkerheid. Ontferm U mijner, maar Jezus antwoordt niet één woord. Je merkt niets! Het blijft zoals het is en er is niks te merken van verlichting, verandering, bidden lijkt niets te helpen. Wat moet je daarvan denken? Je vlees zegt: dat Hij toch niet redt, dat Hij jouw blijkbaar toch niet gunstig gezind is.

Het is alsof Jezus zegt wat Hij ooit ook tegen Zijn discipelen zei: Wilt gijlieden ook niet heengaan? Zoek het ergens anders en probeer nog wat plezier te ervan te maken en wat aan je leven te hebben. Wilt gij ook niet heengaan? En dan..... het schijn geloof gaat ook weg. Verbitterd en boos, of teleurgesteld en moedeloos. Kwaad denken van de Heere. Maar het ware geloof kan niet weggaan. Het ware geloof kan niet Hem loslaten. Kan net meer de vreugde ergens anders zoeken. Liever sterven bij Hem, dan leven van Hem vandaan. Liever in donker, strijd, aanvechting bij Hem blijven, dan zonder strijd, donkerte en aanvechting van Hem weggaan. Dat is geloof.

En dan? Ja dan zeggen de discipelen: laat haar van U. Dat kunnen we uitleggen dat zij bedoelen, stuur haar toch weg en dat Jezus zegt inderdaad, Ik ben ook niet voor u gekomen. Maar waarschijnlijker is dat de discipelen bedoeld hebben:laat haar van U, zo van; help die vrouw nou toch, genees die dochter van haar en dan zijn we er weer vanaf. Dan klopt het ook: maar Jezus antwoordde, nee, nee, Ik kan Ik mag haar niet helpen, want Ik ben alleen gekomen voor de verloren schapen van het huis Israels. Dus zelfs al doen de discipelen een goed woord voor haar, bidden ze voor haar, dan nog zegt Jezus: nee, Ik kan, Ik mag haar niet verhoren. Mijn Vader heeft mij gezonden tot de verloren schapen van het huis Israels. In deze fase was dat ook nog zo: Jezus had Zijn discipelen uitgezonden in Israel, het was nog geen Pinksteren geweest. Jezus zegt: Mijn Vader heeft me geen opdracht gegeven voor mensen zoals jij. Haast: Ik ben niet voor u gekomen, want

U bent niet uitverkoren, u hoort niet bij degenen voor wie Ik gekomen ben. Alsof Jezus met Zijn hand haar wegduwt. Ga maar: het heeft toch geen zin.

Wat een beproeving! En in beproeving kun je zeggen wordt er gewreven en geknepen. Alsof je een tube hebt. Daarvan kun je vaak wel zien dat er iets in zit. Maar als je erin knijpt of over wrijft dan komt het eruit, dan ziet je dat er iets in zit en wat er in zit. In de beproeving wrijft God over de tube van je godsdienst. In sommige tubes zit niks in, niks levends, niks blijvends: dan ga ik al, ik zoek het wel ergens anders. Of, of....juist in de beproeving komt eruit wat erin zit: en zij aanbad Hem, Heere, help mij. Het roepen blijft en wordt nog vuriger. In de beproeving toetst God of het ons echt om Hem te doen, en dat zal blijken in volharding. In volharding in het gebed, roepen en smeken.

En dat is omdat de Heere Jezus met Zijn ene hand wegduwt: ga maar, maar Zijn andere hand steekt Hij uit: grijp Mij vast. De hand van het Woord, de hand van de heilige Doop en het heilig Avondmaal steekt Hij uit om vast te grijpen. Dan zien wij ook: sacramenten zijn geen rustbankjes op het strand, maar reddingsboeien op zee. Om aan te grijpen in nood, in doodsnood, in ellende, beproeving en aanvechting. Zo zijn de sacramenten ons gegeven. Als een uitgestoken hand in het strijdperk, in de aanvechting.

3 geloof bekroond

En dan weer dat merkwaardige antwoord van de Heere Jezus, het is niet betamelijk het brood der kinderen te nemen en de hondkens voor te werpen. Dat brood is de genade, het heil. Dat zijn al de schatten van Christus en ten diepste is Jezus dat Zelf. Het brood, brood des levens. Maar nu verstaan wij deze woorden van Jezus makkelijk verkeerd. Want wij horen er iets vriendelijks in. De hondkens. De hondjes. En hondjes zijn lieve dieren. Grote honden kunnen nog wat angstaanjagends hebben, grote, grommende honden. Maar hondjes, een lief klein hondje. Zitten vast wel kinderen in de kerk die er één hebben of die er één willen hebben, om heerlijk mee te spelen en te knuffelen. Hondkens. Maar zo klonk dat toen niet en zo heeft Jezus dat zeker niet bedoeld. Honden waren onreine dieren. Werden als huisdier dan ook niet gehouden. Honden zwierven op straat. Zochten eten in afvalbakken, mesthoppen. Droegen bacteriën en infecties met zich. Brachten ziektes over. Honden.

Op afstand houden, onrein. On geschikt om in het gezin toe te laten. Wat wespen en ratten voor ons zijn, waren honden toen.

Het is niet betamelijk het brood der kinderen te nemen en de honden voor te werpen. En de kinderen zijn het volk Israel, en de hond dat ben jij, onreine. Door zonde geïnfecteerde Kananese. Het is ongepast dat Ik u iets geven zou. Dat is de beproeving ten top.

En dan, dan zegt zij: ja, Heere, doch.... Ja, Heere. Ze vliegt niet op, ze stuift niet op van: nou neem ik het niet meer, als het zo moet.... Dat zou je doen als je tot Jezus komt met de gedachte: Jezus moet toch eigenlijk wel blij zijn dat ik voor Hem kies. Alsof Jezus zonder mij niet veel makkelijker Zijn doel bereiken kan. Alsof ik Jezus niets te bieden zou hebben. Maar deze vrouw zegt ja, Heere. U hebt gelijk, ik ben onrein. Ongeschikt voor uw rijk. Ik pas er niet, ik tast er alles aan met mijn zondigheid. U hebt er alleen maar last en werk mee. Ik ben onwaardig, ik ben niet geschikt voor Uw rijk en dienst. U bent niet verplicht te doen wat ik wil, want ik deed nooit wat U wilde. U hebt altijd het recht aan Uw kant. Ze zegt niet: nee, Heere, hoe kunt U dat nou zeggen, ik heb dit en dat voor anderen, en waarom zou U die en die wel kunnen gebruiken en mij niet? Ik, de grootste der zondaren, pas niet in Uw rijk.

Ze zegt dus niet Nee, Heere. Maar ze zegt ook niet ja Heere. Punt. Nou goed dan maar niet. Dan maar verloren gaan. Punt. Stel je voor: geen heil bij God, eeuwig van Hem gescheiden, daar hoef je kan je en mag je niet in berusten en toestemmen. Nee, ze denkt zo goed van de Heere dat zij niet slecht van Hem kan denken, ja Heere, doch. Ja, maar. U denkt: ik dacht dat je dat nooit zeggen mocht, ja, maar, tegen de Heere. Dat is ook zo, behalve hier, behalve wanneer je ingefluisterd krijgt: het kan niet voor jou. Als je eigen hart je dat influistert, als de duivel je dat influistert, al zou Jezus Zelf dat tegen je zeggen: het kan niet voor jou, het is niet voor jou, dan mag je zeggen, ja Heere, maar.....ik heb gehoord van U in de prediking dat U genadig bent.

De honden eten toch van de kruimels die er vallen van de tafel van hun heer. Als je zelf klaar bent met eten, nou dan mogen de dieren toch wel opeten wat je gemorst hebt of uitgeschud hebt. Als aardse heren dat goed vinden dat U toch zeker? Als slechte mensen dat onreine dieren

gunnen, dan gunt een goede God dat toch wel onreine mensen? Alles wat U doet is toch goed, is toch om te behouden, heeft goede bedoeling. Ook als U kastijdt, beproeft, afwijst, U hebt goede bedoeling. Kruimels. Ja, dat is al groot. Dat is al een wonder. Een kruimel genade is al zo'n wonder. Dat is waar geloof. Sommige mensen hebben, naar ze zeggen, hele broden van God gekregen, maar vinden het maar gewoon. Maar echt geloof is blijer met een kruimel dan schijn geloof met een heel brood.

Dan zegt Jezus: "groot is uw geloof." Groot. Sterk. Om met zoveel tegenstroming toch vast te houden. Je merkt niks van God, je voelt aanvechting van de duivel, je onwaardigheid staat je voor ogen en dan toch de Heere vasthouden. Daar is veel kracht voor nodig: groot, sterk geloof. Om met weinig tegenstroming vast te houden is weinig kracht klein geloof voor nodig. Maar om met zulke tegenstroom van beproeving vast te houden daar is veel kracht, groot geloof voor nodig.

En de sacramenten dan? In het formulier staat; en opdat wij vast zouden geloven. Opdat. Niet omdat. Dus niet: omdat wij vast geloven heeft God voor zulken de heilige Doop ingezet. Voor Zijn o zo zwakke gelovigen die geneigd zijn te denken: met mijn schuld met mijn verlorenheid kan het niet en gaat het niet. Wel voor anderen maar niet voor mij. Daarom is er de Heilige Doop: op naam en zichtbaar: ik zal u tot een God zijn. Ik ben gewillig en goedwillend, ook voor u voor jouw. En voor zulken heeft God het Heilig Avondmaal ingezet. Opdat wij vast zouden geloven heeft God het Heilig Avondmaal ingezet. Voor Zijn zo zwakke gelovigen. Mensen die denken: "o, als ik zo beproefd zou worden als die Kananese vrouw, dan zou ik zo moedeloos worden. Dan zou ik zo opgeven. Dan zou ik zo bitter worden en opstandig." Voor zulken geeft God Zijn heilig Avondmaal. Ik zal..... Ik zal..... voeden en sterken. Als die uitgestoken hand. Om aan te grijpen, vast te grijpen. Opdat wij vast zouden geloven, zouden gaan geloven. Reddingsboei midden in de stormen.

Amen